

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 163/06-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 4. mája 2006 predbežne prerokoval sťažnosť P. P., K., zastúpeného advokátom JUDr. T. Š., K., vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Košice I č. k. 12 C 554/00-60 zo 16. apríla 2004 a rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č. k. 11 Co 247/04-85 z 28. júna 2005 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť P. P. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. apríla 2006 doručená sťažnosť P. P., K. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základného práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Košice I (ďalej aj „okresný súd“) č. k. 12 C 554/00-60 zo 16. apríla 2004 a rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej aj „krajský súd“) č. k. 11 Co 247/04-85 z 28. júna 2005.

Zo sťažnosti vyplynulo, že: «Okresný súd Košice I v konaní, vedenom pod sp. zn. 12 C 554/00 a Krajský súd v Košiciach v konaní, vedenom pod sp. zn. 11 Co 247/04-85 rozhodovali o žalobe sťažovateľa, pričom prvostupňový súd žalobu zamietol a odvolací súd

tento rozsudok potvrdil.

Predmetom žaloby bola náhrada škody vo výške 340.000,-Sk, uplatňovanej proti bývalej právnej zástupkyňi sťažovateľa. Dôvodom bol tvrdý nesprávny postup advokátky, zvolený v spore s Okresným úradom práce K. a daňovými orgánmi. Skutkové okolnosti, predmetného sporu možno v podstate zhrnúť takto: sťažovateľ bol (a je) podnikateľ. Využívajúc možnosti, dané Vyhláškou Ministerstva práce a sociálnych vecí SR č. 342/1992, uzavrel s Okresným úradom práce zmluvu, na základe ktorej obdržal dotáciu na vytvorenie tzv. spoločensky účelných miest. Podľa názoru tohto Úradu nedodrжал všetky podmienky zmluvy, na základe čoho mu príslušný daňový úrad prikázal jednak vrátiť dotácie a súčasne vyrátal penále z požadovanej sumy. Sťažovateľ poveril v tejto veci svojím zastupovaním advokátku (Dr. S.). Keďže rozhodnutia daňového úradu bolo problematicky sťažovateľovi doručované, prevzali ho - už údajne ako právoplatné - na tomto úrade. Právna zástupkyňa zvolila postup, podľa ktorého podala na krajskom súde proti tomuto rozhodnutiu správnu žalobu. Táto bola súdom zamietnutá pre nevyčerpanie opravných prostriedkov. Kým Krajský súd v Košiciach takto rozhodol uznesením 4 S 171/98-12 zo dňa 10. 11. 1998, lehota na odvolanie, plynúca od osobného prevzatia napadnutého rozhodnutia, uplynula. Paralelne s týmto konaním podala zástupkyňa podnet na preskúmanie veci mimo odvolacieho konania. Konalo o ňom Ústredné daňové riaditeľstvo SR pod sp. zn. VI/230/888/2984/98 a bol čiastočne úspešný. Pozmeňujúce rozhodnutie bolo doručené priamo zástupkyňi. Sťažovateľ však i naďalej trval na stanovisku, že zmluvu neporušil. Zástupkyňa však nepodala proti rozhodnutiu ÚDR žalobu na Najvyšší súd v určenej lehote v presvedčení, že bude úspešná žaloba, podaná na Krajský súd v Košiciach. Tento však vec uzavrel spomínaným spôsobom a tým boli ukončené možnosti dať vec preskúmať po vecnej stránke súdom. Po žiadosti sťažovateľa mu bola časť požadovanej sumy znížená, takže nakoniec vrátil Daňovému úradu K. sumu vo výške 340.000,- Sk.

Všetky uvedené okolnosti sú medzi účastníkmi sporu nespochybniteľné a nesporné. Na ich základe podal sťažovateľ po neúspešnom pokuse o mimosúdne vyriešenie (advokáti sú pre takéto prípady povinne poistení!) žalobu, uvedenú v úvode tejto sťažnosti.

V odôvodnení rozsudkov (krajský súd si osvojil právnu argumentáciu okresného súdu) vyslovili súdy názor, že žalobe nemožno vyhovieť pre absenciu jedného z komponentov zodpovednostného vzťahu – príčinnej súvislosti medzi konaním (skôr však

opomenutím) advokátky a vznikom škody, ktorú predstavuje zaplatená suma. Nedostatok, resp. neexistenciu príčinnej súvislosti medzi zisteným konaním a následkom pre ne predstavuje prekážka procesnej povahy.

Sťažovateľ vo svojej žalobe vychádzal z objektívneho predpokladu vývoja kauzy pri zvolení správneho právneho postupu zástupkyne. Vo veci, ktorá bola po skutkovej a právnej stránke identická a okolnosťami jeho sporu, rozhodol Najvyšší súd SR v prospech žalobcu, ktorým bol iný subjekt a žalovaným ten istý ako v sťažovateľovom prípade. Išlo o tú istú skutkovú a právnu problematiku na základe takej istej zmluvy, rovnako údajne porušenej. Právny názor Najvyššieho súdu, záväzný pre ÚDR, názor o porušení zmluvy neprijal.

Podstatou tejto sťažnosti je stanovisko, že právny názor súdov je v rozpore s § 7 a 135 O. s. p. a tým v rozpore s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Napriek názoru súdov tvrdím, že si aplikované ustanovenia O. s. p. vyložili nesprávne a tým v konečnom dôsledku svojimi rozhodnutiami znemožnili sťažovateľovi domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva. Jeho právo je právo na náhradu škody, upravené ustanoveniami § 420 a nasl. Občianskeho zákonníka. Súdny síce vec „prejednali“, výsledkom však bolo zjavné odmietnutie spravodlivosti, pretože pristúpiť k meritu veci odmietli s poukazom na neudržateľný názor o údajnom nedostatku právomoci.

Nepúšťam sa do polemiky so scestnými, sofistickými názormi na „predpokladanú“ alebo „bezpečne preukázanú“ príčinnú súvislosť, keď je jasné, že aj táto je predmetom dokazovania, ani s účelovo vykladaným § 7 O. s. p. (str. 5 rozsudku KS). Aj „civilný“ – napokon rovnako ako „správny“ súd je povinný pri aplikácii zákonných ustanovení dodržiavať ods. 4 čl. 152 Ústavy SR. Je nemysliteľné, aby občianskoprávnu vec (§ 7 ods. 1 O. s. p.), v ktorej má žalobca procesnú, vecnú i žalobnú aktívnu legitimáciu odmietli súdy rozhodnúť tvrdiac, že mu v tom bráni obsah § 135 ods. 2 O. s. p. Aj toto ustanovenie súdy vyložili chybne, keď sa vyhli jeho vecnému, objektívnemu rozboru, nepochopiac jeho zmysel, efektívnosť ani jeho gramatický obsah.

Toto ustanovenie je právnym základom zásady, že súdy sú nielen schopné, ale aj povinné riešiť všetky otázky, vyriešenie ktorých treba na to, aby sa rozhodlo o práve. Je všeobecnou zásadou výkonu súdnictva, že na riešenie predbežnej otázky nepotrebuje súd osobitný návrh na to inak oprávnenej osoby.

Krajský súd sa (str. 8 rozsudku dole) odvoláva na štandardnú judikatúru a súdnu

prax. Dokázal však uviesť jediný judikát (NS ČSSR 28/66), uvedenie ktorého je prejavom onoho nepochopenia. Ust. § 135 ods. 1 O. s. p. spôsobom pozitívnej enumerácie (až na jediný prípad) vymedzil prejudiciálnu viazanosť. Nevedno, z akého dôvodu sa krajský súd odvolal na ods. 2 citovaného ustanovenia, keď práve tento mu možnosť posúdenia predbežnej otázky priznáva. Predbežnou otázkou je taká samostatná otázka, ktorej predchádzajúce riešenie zákon zveril určitému orgánu, a pritom je zároveň základným predpokladom, aby súd mohol vec, patriacu do jeho právomoci riadne prejednať a vecne o nej rozhodnúť. Spomedzi týchto „orgánov“ nemôže byť vyňatý ani správny súd. Je pritom celkom nemiestne zabúdať na podstatu motivácie, ktorá viedla k úpravám vecnej príslušnosti súdov. Istotne ňou nie je presvedčenie o nedostatku vedomostí „civilných“ sudcov.

Spomínané rozhodnutie R 28/1966 sa týka nespochybnovaného nedostatku právomoci vo veciach osobného stavu. Tu však ide o vzťahy, ktoré vznikajú, menia sa alebo zanikajú konštitutívnym rozhodnutím onoho príslušného súdu alebo orgánu. Tu, pravdaže, do ich vydania takýto stav neexistuje a navyiac v týchto vzťahoch plynutie lehôt nehrá podstatnú úlohu.

Súdmi uvedená prekážka je umelá; svojou interpretáciou príslušných ustanovení zavini, že sťažovateľ nemal možnosť nie tvrdiť, ale preukázať vinu na vzniknutej škode, ba dokonca ani existenciu škody samotnej. Tak mu napríklad nebolo umožnené argumentovať rozhodnutím č. 34/2000 Najvyššieho súdu SR, podľa ktorého rozhodnutie o vrátení príspevku nemôže byť na ľubovôli okresného úradu práce.

Ak by sa takéto, ako napadnuté rozhodnutia súdov mali akceptovať, znamenalo by to vylúčenie všetkých možných sporov o náhradu škody, spôsobenú zástupcom v správnych a podobných konaniach, dokonca i v prípadoch úmyselného konania. Tak medzi iným: ust. § 5 ods. 2 zák. č. 87/91 Zb. alebo ust. § 13 zák. č. 229/91 Zb. uvádza prekluzívnu lehotu na uplatnenie práva. V akom konaní sa môže poškodený premeškaním lehoty jeho zástupcom dozvedieť, či mu požadovaná vec patrila, keď sa už nemôže obrátiť na súd podľa ods. 4 zák. č. 87/91 Zb.?

Právo na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru a čl. 46 ods. 1 Ústavy SR zaručujú jednak „právo na súd“, t. j. právo obrátiť sa na súd s návrhom na ochranu svojho subjektívneho práva a jednak právo na určitú kvalitu súdneho konania, realizované

predovšetkým ústavne súladným výkladom aplikovanej právnej normy. (Rozhodnutia Ústavného súdu SR II. ÚS 143/02, II. ÚS 14/2001, IV. ÚS 77/02).

Z postavenia Ústavného súdu... vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutia všeobecných súdov v prípade, ak v konaní, ktoré im predchádzalo... došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. (Rozhodnutie III. ÚS 200/05-77).

Podľa čl. 127 ods. 2 Ústavy SR, ak Ústavný súd vyhovie sťažnosti, okrem iných výrokov zruší rozhodnutie, porušujúce základné právo a vráti vec na ďalšie konanie. Podľa ods. 3 citovaného ustanovenia môže priznať tomu, koho práva boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Povinnosť zaplatiť spornú sumu daňovému úradu znamenala pre sťažovateľa citeľnú ujmu. Rozhodnutia súdov pre neho predstavovali prejav nezáujmu súdov a poskytovanie ochrany v prípade zjavného, hoci neúmyselného porušenia povinností práva znalou osobou, ktorá zrejme z obavy o stratu povesti odmietla do usporiadania veci zaangažovať poisťovňu. Popritom argumentácia rozhodnutí nemôže byť chápaná inak ako všemocná právna ekvilibristika, ktorej samoučelnosť potiera vieru v spravodlivosť.

Navrhujem, aby Ústavný súd SR vyniesol tento nález:

1) Okresný súd Košice I, v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 554/00-60 a Krajský súd v Košiciach, v konaní vedenom pod sp. zn. 11 Co 247/04-85 porušili základné právo sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a právo na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

2) Uvedené rozhodnutia sa zrušujú. Ústavný súd SR vracia vec Okresnému súdu Košice I na ďalšie konanie.

3) Ústavný súd SR priznáva sťažovateľovi z titulu primeraného finančného zadosťučinenia 50.000,- Sk.

4) Ústavný súd SR sťažovateľovi priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v rozsahu, vyčíslenom pri skončení veci.»

II.

Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú

porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 prvej vety ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch (...).

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom pre odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným

právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (mutatis mutandis I. ÚS 12/01, I. ÚS 124/03).

Predmetom sťažnosti je tvrdené porušenie základných práv sťažovateľa zaručených v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom Okresného súdu Košice I č. k. 12 C 554/00-60 zo 16. apríla 2004 a rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č. k. 11 Co 247/04-85 z 28. júna 2005.

1. Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že predmetnou sťažnosťou sťažovateľ napadol jednak rozhodnutie okresného súdu, ako aj rozhodnutie krajského súdu. Avšak vzhľadom na princíp subsidiarity, ktorý vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, ústavný súd nemá právomoc preskúmavať postup a rozhodnutie okresného súdu, pretože jeho postup a rozhodnutie preskúmal v dôsledku odvolania sťažovateľa krajský súd. Z tohto dôvodu bolo potrebné sťažnosť v tejto časti (teda vo vzťahu k okresnému súdu) odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu.

2. *Pokiaľ ide o namietané porušenie základného práva sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd pripomína, že podľa svojej ustálenej judikatúry nemá zásadne oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (II. ÚS 21/96). Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom napokon nie je ani chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (napr. I. ÚS 19/02).*

Ústavný súd vo svojej judikatúre konštantne zdôrazňuje, že pri uplatňovaní svojej právomoci nezávislého súdneho orgánu ústavnosti (čl. 124 ústavy) nemôže zastupovať

všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov, a že jeho úloha sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 13/01).

Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorú si osvojil aj ústavný súd, vyplýva, že „právo na súd“, ktorého jedným aspektom je právo na prístup k súdu, nie je absolútne a môže podliehať rôznym obmedzeniam. Uplatnenie obmedzení však nesmie obmedziť prístup jednotlivca k súdu takým spôsobom a v takej miere, že by uvedené právo bolo dotknuté v samej svojej podstate. Okrem toho tieto obmedzenia sú zlučiteľné s čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorý garantuje právo na spravodlivé súdne konanie len vtedy, ak sledujú legitímny cieľ a keď existuje primeraný vzťah medzi použitými prostriedkami a týmto cieľom (napr. *Guérin c. Francúzsko*, 1998).

Otázka posúdenia prípustnosti žalobného návrhu (alebo jej časti) je otázkou zákonnosti a jej riešenie nemôže viesť k záveru o porušení označených práv sťažovateľa (mutatis mutandis IV. ÚS 35/02). Z obsahu sťažnosti vyplýva, že jej podstatou „je stanovisko, že právny názor súdov je v rozpore s § 7 a 135 O. s. p. a tým v rozpore s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Napriek názoru súdov tvrdím, že si aplikované ustanovenia O. s. p. vyložili nesprávne a tým v konečnom dôsledku svojimi rozhodnutiami znemožnili sťažovateľovi domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva“.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu okrem iného vyplýva, že:

«(...) Advokát je pri výkone advokácie povinný zachovať Ústavu, zákony a predpisy vydané na ich vykonanie a v ich medziach riadiť sa príkazmi klienta (§ 13 ods. 1 zák. č. 132/1990 Zb. o advokácii v platnom znení do 31. decembra 2003).

Advokát zodpovedá klientovi za škodu, ktorú mu spôsobil v súvislosti s výkonom advokácie; zodpovednosť advokáta sa vzťahuje aj na škodu spôsobenú jeho koncipientom alebo jeho pracovníkom (§ 21 ods. 1 cit. zákona).

Advokát sa zbaví zodpovednosti podľa ods. 1, ak preukáže, že škode nemohol zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré možno od neho žiadať (§ 21 ods. 4 cit. zákona).

Podľa citovaných ustanovení vyplýva, že advokát zodpovedá za škodu pri splnení troch podmienok:

- 1) poškodenému vznikla škoda (majetková ujma vyjadrená v peniazoch),*
- 2) advokát spôsobil škodu v súvislosti s výkonom advokácie,*
- 3) škoda je v príčinnej súvislosti s činnosťou advokáta.*

Veľmi správne súd prvého stupňa v konaní o nároku na náhradu škody podľa citovaných ustanovení posudzoval všetky podmienky zodpovednosti uvedené vyššie, t. j. či žalobcovi vznikla škoda - majetková ujma, ďalej či túto škodu spôsobila advokátka, t. j. žalovaná, a či medzi konaním advokátky a vznikom škody je daná príčinná súvislosť, t. j. vzťah príčiny a následku.

Príčinná súvislosť, ako jedna zo základných požiadaviek vzniku zodpovednosti za škodu znamená, že medzi protiprávnym úkonom žalovanej a vzniknutou škodou, musí byť vzťah príčiny a následku. Existencia príčinnej súvislosti musí byť v každom konkrétnom prípade bezpečne preukázaná, nemožno ju len predpokladať.

Vzťah medzi protiprávnym úkonom a vznikom škody musí byť bezprostredný a nie sprostredkovaný.

K odvolacím námietkam žalobcu, že súd musí mať substitučné právo konať vo veciach, v ktorých je z dôvodu vecnej príslušnosti príslušný konať iný súd ako sporový, ako aj k tomu, že súd sporový mal ako prejudiciálnu otázku vyriešiť zákonnosť rozhodnutí daňových orgánov podľa prvej vety ods. 2 § 135 odvolací súd uvádza toto:

V ustanovení § 7 O. s. p. sú vymedzené veci, ktorých prejednávanie patrí do „civilnej“ právomoci súdu. Iné veci, než tu určené, „civilné“ súdy nesmú rozhodovať. To ovšem neznamená, že by „civilný“ súd nebol oprávnený pri výkone civilnej právomoci posudzovať aj otázky zasahujúce do odboru napríklad trestného alebo správneho práva. Ak totiž rozhodnutie o občianskoprávnom nároku závisí na posúdení otázky, ktorá zasahuje napr. do odboru správneho práva, je oprávnený túto otázku posúdiť i civilný súd. V rámci zisťovania skutkového stavu veci je „civilný“ súd oprávnený zistiť a posúdiť celý skutkový základ uplatňovaného nároku a to i keď tento základ z hľadiska právneho posúdenia skutkových okolností zasahuje do oboru správneho práva. „Civilný“ súd však nikdy nie je oprávnený z určitých skutočností vyvodzovať dôsledky stanovené správnym právom. Zákon teda rozlišuje pri výkone civilnej právomoci právo súdu samostatne posudzovať určité

otázky od práva vydávať o týchto otázkach autoritatívne rozhodnutia. Toto právo je obmedzené len vo veci patriacej do „civilnej“ právomoci uvedenej v § 7 Občianskeho súdneho poriadku.

Mimo rámca správneho súdnictva nie je civilný súd oprávnený skúmať vecnú správnosť správneho aktu. Vždy však skúma, či ide o správny akt (či nejde o paakt), či je správny akt vydaný v medziach právomoci príslušného správneho orgánu a či je právoplatný a vykonateľný. Správny akt vydaný tzv. absolútne vecne nepríslušným orgánom je ničotný. Vada spočívajúca v tom, že správny akt vydal v prvom stupni správny orgán, ktorému by inak prislúchalo rozhodovať o veci ako odvolacieho orgánu v systéme úplnej apelácie, nespôsobuje ničotnosť aktu.

Súd musí zodpovedne uvažovať, či sa rozhodne prejudiciálne riešiť určitú otázku, napr. správneho práva hmotného, alebo daňového, alebo či konanie preruší a vyčká výsledok správneho konania (včítane súdneho prieskumu správneho rozhodnutia).

Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvého stupňa, že civilný súd nemôže predbežne riešiť otázku, ktorú odvolateľ počas celého konania prízvukoval, ako by rozhodol v správnom súdnictve Najvyšší súd Slovenskej republiky ak by preskúmal rozhodnutie Ústredného daňového riaditeľstva Slovenskej republiky, a nemôže ani predbežne riešiť otázku ako by bolo rozhodlo Ústredné daňové riaditeľstvo Slovenskej republiky v prípade podania odvolania žalobcu proti rozhodnutiu ÚDR SR, pretože skutočne rozhodovanie o týchto otázkach patrí do právomoci Ústredného daňového riaditeľstva Slovenskej republiky ako správneho orgánu, resp. Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súdu v správnom súdnictve.

Vzhľadom na to, že súd podľa § 135 ods. 2 O. s. p., nemohol prejudiciálne riešiť ako by rozhodli Najvyšší súd Slovenskej republiky v správnom súdnictve a Ústredné daňové riaditeľstvo Slovenskej republiky, nebola splnená jedna zo základných podmienok nároku na náhradu škody, a to príčinná súvislosť medzi porušením povinnosti žalovanej a vznikom škody. (...)»

Podľa názoru ústavného súdu právny názor krajského súdu v danej veci je zdôvodnený vyčerpávajúcim spôsobom. Krajský súd na všetky zásadné námietky sťažovateľa zaujal stanovisko, a preto aj ústavný súd ho považuje za dostačujúci, ale aj ústavne relevantný. V citovanej časti odôvodnenia napadnutého rozhodnutia krajský súd

zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré bolo treba považovať odvolanie sťažovateľa v danom prípade za nedôvodné.

V každom prípade tento postup krajského súdu pri odôvodňovaní svojho právneho záveru vo veci sťažovateľa nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom krajského súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným. V konečnom dôsledku však ústavný súd nie je opravným súdom právnych názorov krajského súdu. Ingerencia ústavného súdu do výkonu tejto právomoci krajského súdu je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecných súdov, ktoré sú „pánom zákonov“, v zmysle citovanej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny názor krajského súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, a teda ústavne nekonformný. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natolko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu predmetný právny výklad krajským súdom takéto nedostatky nevykazuje, a preto bolo potrebné sťažnosť odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

3. Sťažovateľ namietal aj porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu garantovaného v čl. 46 ods. 1 ústavy. Ústavný súd konštatuje, že zo skutočností, ktoré sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol, nevyplýva žiadna možnosť porušenia uvedeného základného práva, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, a zároveň konštatuje, že sťažovateľ neuviedol žiadne relevantné skutočnosti, ktoré by odôvodňovali záver o porušení jeho práva na súdnu ochranu. Sťažovateľovi súdy neodopreli spravodlivosť ani účinný prostriedok nápravy, ibaže jeho žalobnému návrhu a odvolaciemu návrhu nevyhoveli. Ústavou zaručené právo na súdnu ochranu vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy neznamená právo na úspech v konaní pred všeobecným súdom a nemožno ho ani účelovo chápať tak, že jeho naplnením je vyhovieť všetkým návrhom účastníka konania (napr. II. ÚS 4/94, I. ÚS 8/96). Preto bolo potrebné sťažnosť aj v tejto časti odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. mája 2006